

frem. Jeg indrømmer, at der her er en teknisk Fejl, og jeg vil haabe, vi faar en Valglov, hvorved vi ikke fristes til den Slags Ting.

Indenrigsministeren (Kragh): Det fremgaar af denne Forhandling, som det for øvrigt ved tidligere Lejligheder er fremgaaet af det høje Tings Forhandlinger om Valg, at det gamle Ord: Hastværk er Lastværk, gælder i dette Tilfælde. Valgloven er et uforkasteligt Vidnesbyrd om Sandheden af dette Ord.

Jeg tror, jeg imødekommer det store Flertal af dette høje Tings Medlemmer, hvis jeg fatter mig i stor Korthed angaaende denne Sag, og jeg tror heller ikke, der er Grund til at holde lange Taler om den. Alle de hypotetiske Spørgsmaal, som denne Sag har givet Anledning til at rejse, som er fremført i Udvalget, og som ogsaa nu i saa høj Grad beskæftiger adskillige af Tingets Medlemmer, er Spørgsmaal, som har deres store Interesse, men ikke Spørgsmaal, som kan besvares gennem en Forhandling her i Tinget, de kan kun finde deres Besvarelse ved en ny Overvejelse af hele Valglovens Teknik, en Overvejelse, som jo eventuelt kan resultere i Forslag til Ændringer i de gældende Regler, for saa vidt vi i det hele taget skal blive ved en Valglov, som bygger paa det Princip, hvorpaa den gældende Valglov hviler, og i saa Henseende vil jo de fleste Medlemmer sikkert vide, at jeg har mine stærke Tvivl.

Jeg skal indskrænke mig til at tilraade det høje Ting ud fra de Betragtninger, som fra flere Sider her er fremført, at slutte sig til den af Flertallet afgivne Indstilling, saaledes at det høje Ting godkender Valget af Professor Orla-Jensen som Medlem af Tinget. Jeg gør det ud fra den Betragtning, at Formanden for Valgbestyrelsen i Aarhus, da han var stillet overfor de to konservative Partilister, ikke havde andet at gøre end det, han gjorde, at kassere dem begge, thi de maatte i og for sig efter min Opfattelse siges at være ligeberettigede, idet jeg ser saaledes paa Valglovens System, at Hovedledelsens Indflydelse paa hele Spørgsmaalet er afsluttet med Anmeldelsen af Partiet for Folketingets Formand, medens det i øvrigt er givet i de lokale Ledelsers Hænder, det vil sige i Vælgernes Hænder indenfor Amterne, at foretage Listeopstillingen. Men eftersom dette Spørgsmaal jo nu for anden Gang giver Anledning til Tvivl og Diskussion, tror jeg, det vil blive fornødent, at man paa anden Vis end ved en Forhandling her i Tinget optager hele Spørgsmaalet til en nærmere Prøvelse, eventuelt i Forbindelse

med en samlet Overvejelse af Valgloven, og jeg agter i den nærmeste Fremtid at lade foretage en Undersøgelse af disse Spørgsmaal, forhaabentlig med det Resultat, at vi naar til en bedre Ordning af hele denne Sag end den, vi for Tiden lever under.

Jeg tror, som sagt, ikke, der er Grund til at fordybe sig yderligere i Enkeltheder. Hele denne teoretiske Diskussion paa Grundlag af hypotetisk opstillede Spørgsmaal er jo ganske overordentlig interessant og maa ske ogsaa nyttig som Vejledning for en Overvejelse af Spørgsmaalene i Fremtiden, men jeg ser ikke, at den har nogen egentlig Betydning for Afgørelsen af selve den Sag, som her foreligger til Afgørelse.

Christmas Møller: Til den højtærede Indenrigsminister skal jeg kun sige, at det jo ikke kan være ham ubekendt efter den fremtrædende Rolle, han har spillet i dansk Politik, at man fra Venstres Side i 1920 var lige saa villig til at lave en Valglov i Hast, som de tre Partier, der vedtog den nuværende Valglov, var. Men jeg er glad ved, at den højtærede Indenrigsminister angreb vort Hastværksarbejde saa stærkt, man kan da forvente, at der overhovedet ikke vil blive Hastværksarbejde fra dette Ministeriums Side — jeg er nu ikke alt for sikker paa, at Begyndelsen tyder saa stærkt derpaa.

Med Hensyn til selve Spørgsmaalet skal jeg yderligere sige, at jeg tror, man skal være en lille Smule varsom fra alle Vennerne af Forholdstalsvalget med nu at rette et alt for voldsomt Skyts mod denne Valglov. Thi man maa jo ikke glemme, at selv om denne Valglov ikke har givet det fuldt retfærdige Resultat denne Gang, vilde det System, som har hersket i Landet i længst Tid, have givet et saa aabenlyst uretfærdigt Resultat, at ingen kan ønske, at selve Grundideen i Valgloven af 1920 forlades, ja, man kan ikke en Gang ønske at gaa tilbage til den Valglov, som Venstre stemte for i 1915. Naar det ærede Medlem Hr. Willesen ogsaa var med til at angribe Valgloven, maa jeg maaske have Lov til at sige, at denne Valglov i Modsætning til mange andre Forholdstalsvalgmaader skabte Mulighed for, at Retsstatspartiet kunde blive repræsenteret, en Mulighed, som ikke havde foreligget f. Eks. ved Valgloven af 1915. Man kan jo meget vel angribe Smaating og Urimeligheder ved denne Valglov, men man skal alligevel være varsom med at angribe den saa stærkt, som man har gjort fra visse Sider.

De principielle Betragtninger, der er gjort gældende, skal jeg ikke komme ind